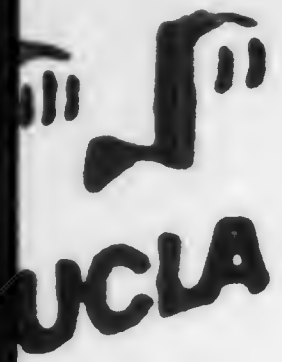

START

REEL 70

Microfilmed 1990

**University of California
Reprographic Service
Los Angeles, CA 90024-151804**

6 inches

Reduction Ratio 6:1

**National Preservation Program for
Biomedical Literature:**

**Preservation of Persian and Arabic
Medical Manuscripts**

**Funded in part by the
National Library of Medicine
and the
University of California at Los Angeles**

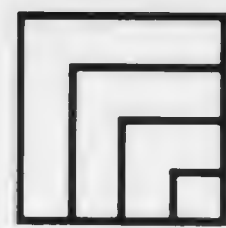
(Contract Number N01-LM-9-3534)

October 1989 - September 1990

**The material on this microfilm
is of varying quality. Portions
of the material may illegible due to:**

**Aged paper
Foxed, stained, or insect
damaged paper
Water damaged paper
Glossy paper
Illegible script or faded ink**

**Red and purple within the
manuscripts may appear paler.**

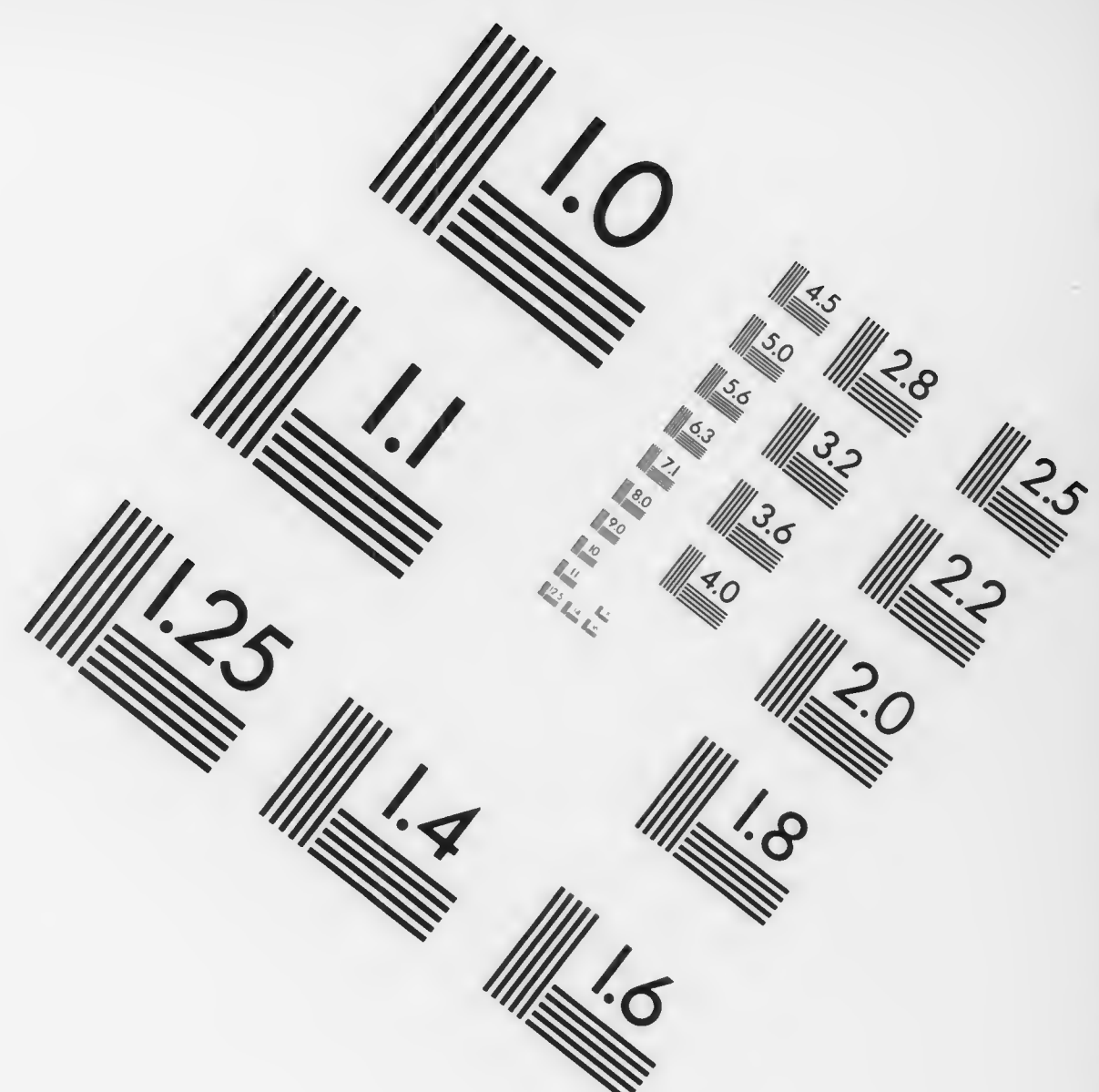
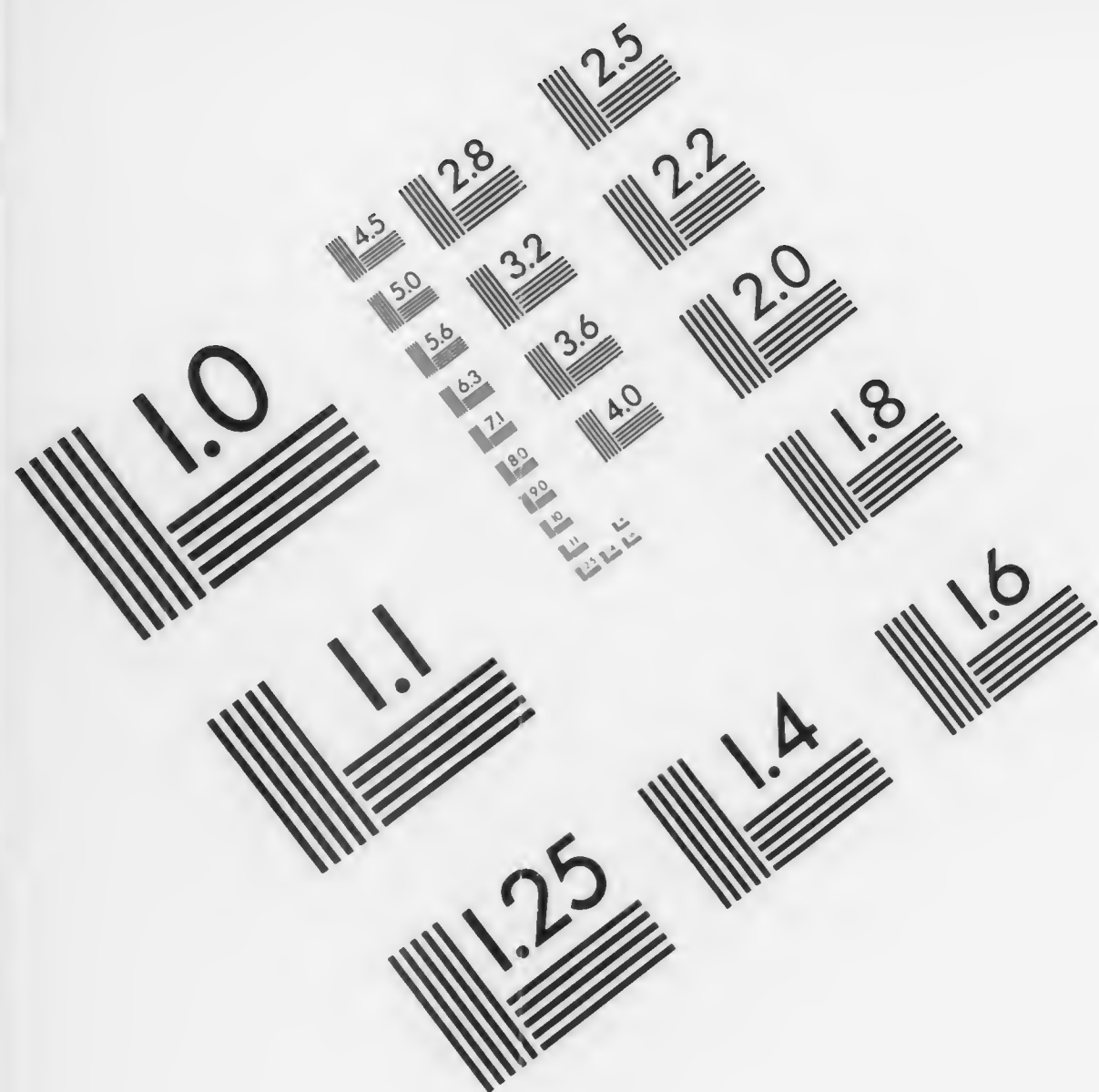

AIMM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

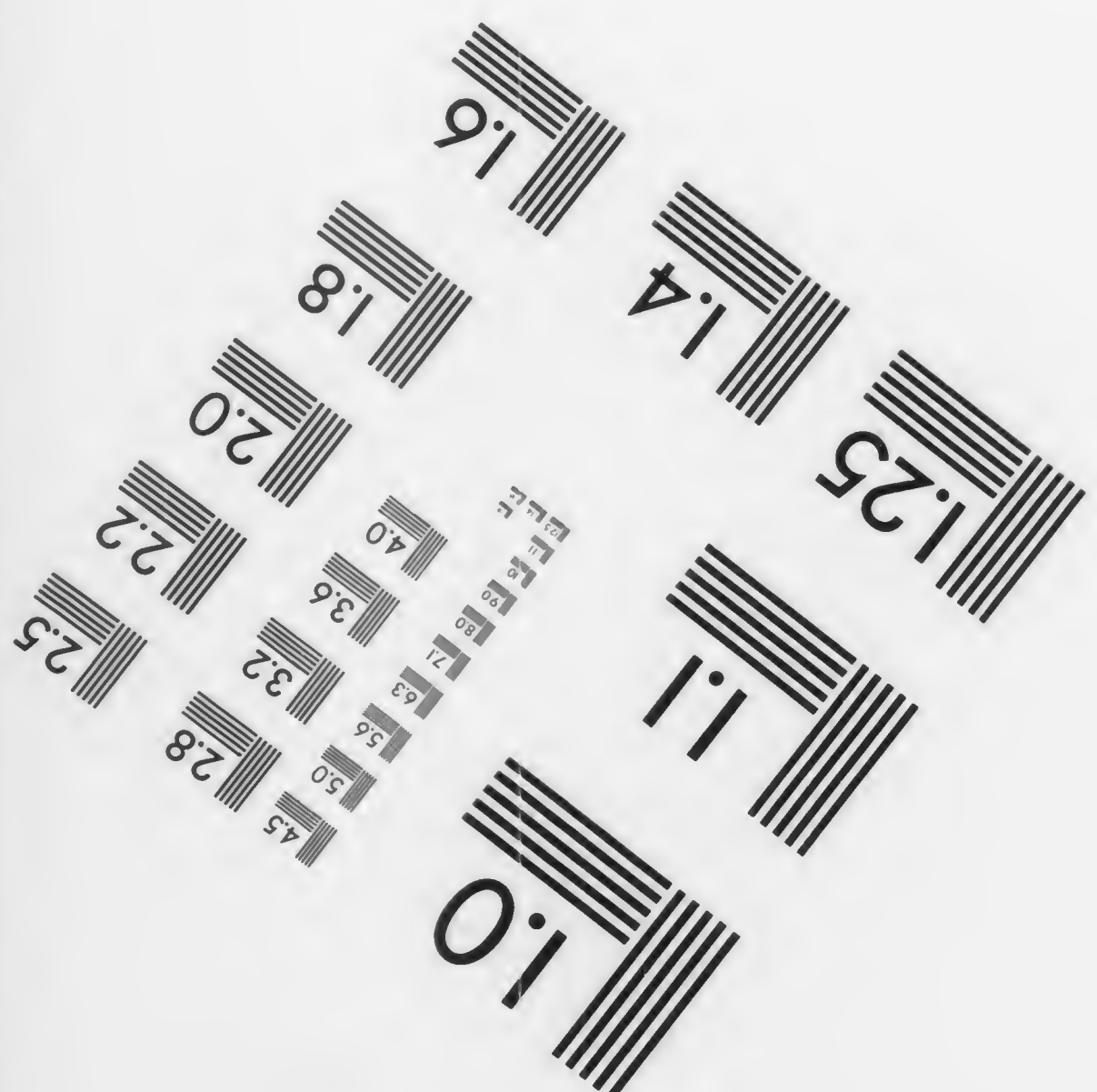
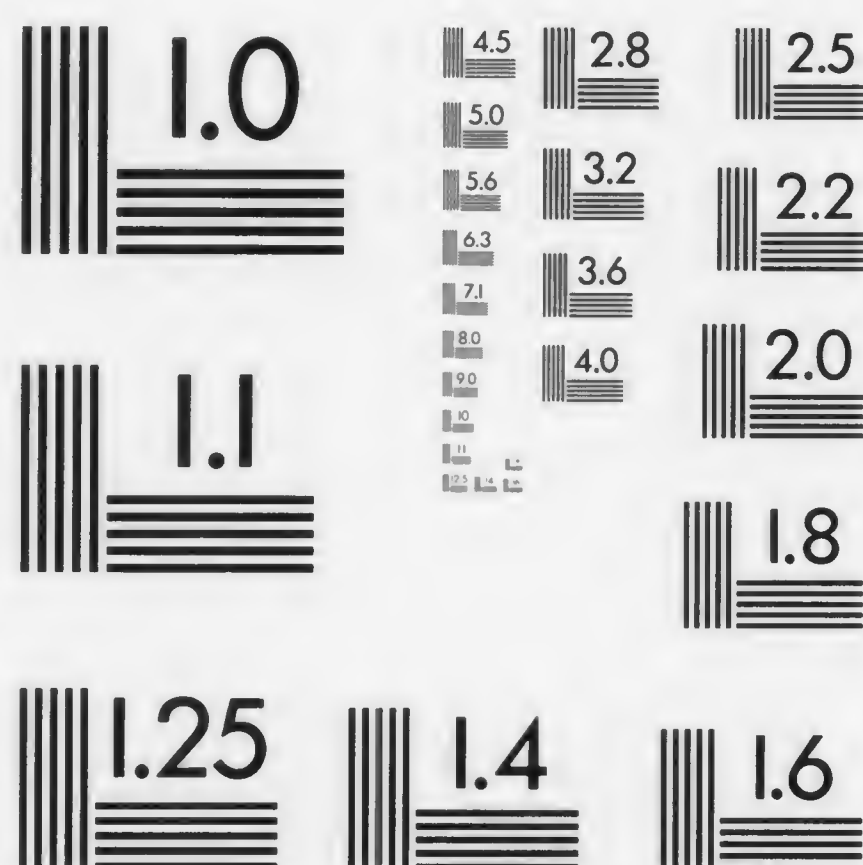

MS303-1980

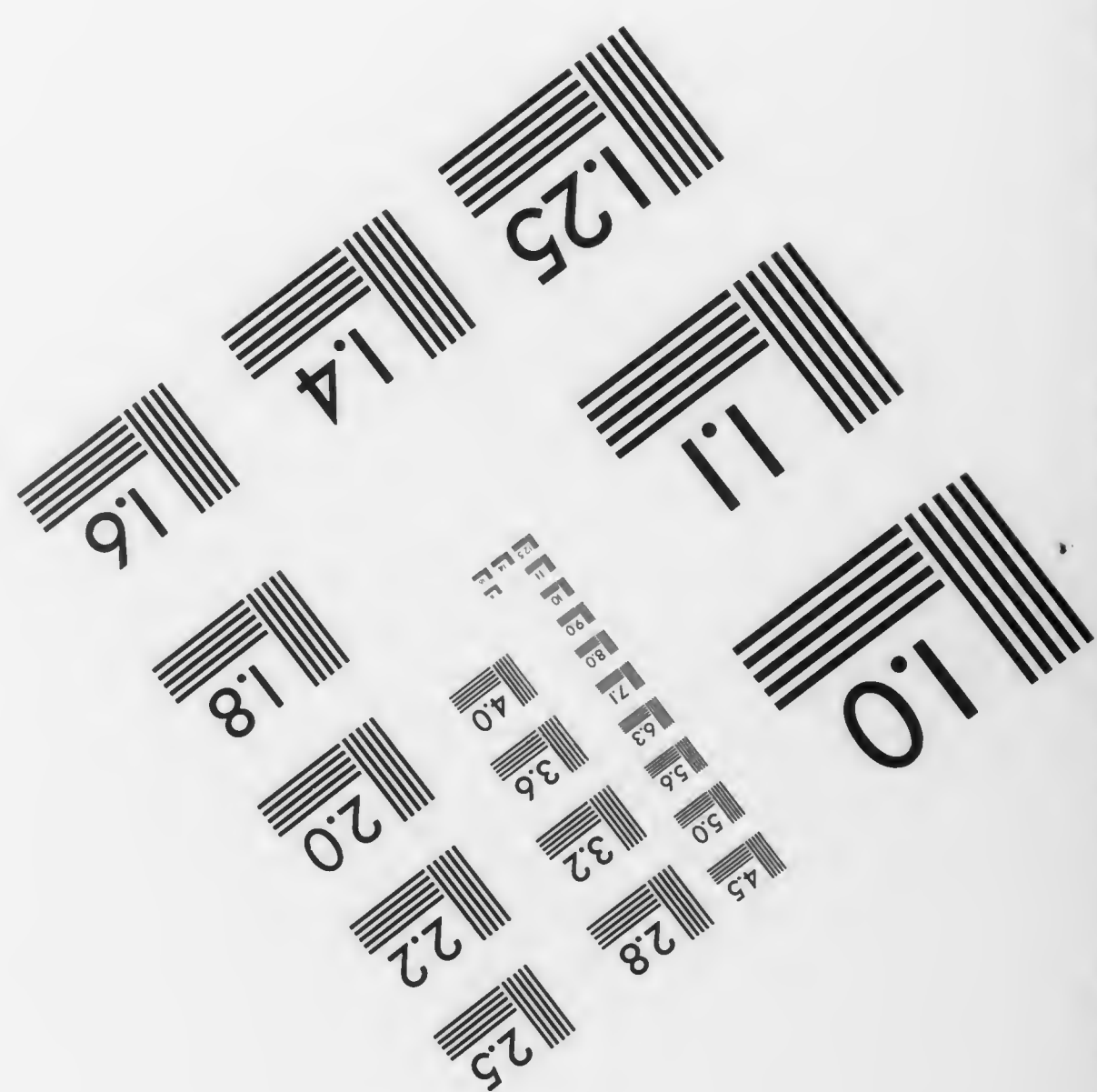
Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIMM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

**Los Angeles,
University of California**

Louise M. Darling Biomedical Library

**History and Special Collections
Division**

Persian Medical Manuscript Collection

(Shelved as Ms Collection 60)

**For permission to publish, or obtain
copies of microfilm, write to:**

**History and Special Collections Division
Louise M. Darling Biomedical Library
University of California, Los Angeles
Los Angeles, CA 90024-1798
U.S.A.**

*Ms.
coll.
no.60
RARE

Persian medical manuscripts. -- ca.
1100-ca. 1900.
150 v. ; 15 x 8-38 x 24 cm.
Entire collection microfilmed as part
of a National Library of Medicine
preservation project: the preservation
master negative is at NLM; the printing
master negative is at the University of
California's Southern Regional Library
Facility; a positive copy is housed in
the UCLA Biomedical Library's History
Division.
Formerly a part of: Near Eastern
manuscript collection, Dept. of Special
Collections, University Library,
University of California, Los Angeles,
and assigned accession no. 1117.
Transferred to the History Division
of the UCLA Biomedical Library in
CLU-M ejf 891113 CLUHsl SEE NEXT CRD

*Ms.
coll.
no.60
RARE

Persian medical manuscripts. ... ca.
1100-ca. 1900. (Card 2)
March, 1986.
Finding aids: Annotated and indexed
list available in library: Richter-
Bernburg, Lutz, Persian medical
manuscripts at the University of
California, Los Angeles : a descriptive
catalogue (Malibu : Undena
Publications, 1978)
1. Medicine, Arabic. 2. Manuscripts,
Medical. I. University of California,
Los Angeles. Louise M. Darling
Biomedical Library. History and Special
Collections Division. II. Series: Near
Eastern manuscript collection ; no.
1117.

CLU-M ejf 891113 CLUHsl

Persian Medical Manuscript Collection

Ms. 70

(Richter-Bernburg No. 218)

Author: Pseudo-^ʿAlī b. Mūsā ar-Riḍā

Title: Resālā-ye zahabīyā

21 fols., 143 x 80 mm

Coll. 1117

Ms. 70

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

BLANK PAGE

OLU-M

BLANK PAGES

BLANK PAGES

1

BLANK PAGES

بسم الله الرحمن الرحيم

بر صفا بر آگاه دلهای رباب بهوش بید
مست که زینت طلبان مایه معانی را گفته
باین طراوت شام آراو غلام فنش کلشن ماین
شادمانی زینت پیرایه بوده جیم بدو
طرفه لبخینت که از در کشتی آ
روشنی شش صبح امید مشرق در آید

دارای سبلی است صیاب کمال را ناب در
نخن رشتها خرسند ما و ارباب اعتقاد
بعد ز پیرانی حوصله ادراک فنش کلشن
همین طراز لباش کلشن آرای ماین
نیمه فیضی است صیرفی جواهر اسرارش
ب لقا کیمیا نکت لبز پایه که انجمن
شین ماین استعداد اوزنک آرای
همه که عمره سخندانی ماین سبایان
استه فرما روی سبک و شمشیر
تو بکشتی قلم فکرش غیری

بر آن زندگی بدستیا ری فکر می کشد اندیشه را در
 تصرف در راه پایداری و دین باشد تا خطه
 نیاز بر جرمه نشن منجانه آگاشی محیط است
 صبا ی حقیقت مصفی بر دانا یان موزا کا
 محقق مانا که نامون کشید از خد خباب
 بن موسی کرصا علیه الاف التحیه والنساء
 بنمود که آنحضرت رسا که بخت صحیح بدین
 مودن تن نوید لند از انجیل
 اند و سلام علیک
 می السلام

انشاء فرمود و بجهت نامون وانه کرد و این
 مشهور بدینیه است و چون غریبی بود جمیع
 من الخواص و العوام از آن شفعه شدند
 و بقیع آن غاری می نمود و شد که همه پس از آن
 ندین و ارواح و قوی را از اسقام و الایام
 در نموده امام تمام امام محفوظ و مصون دارند
 وانه حق الحق مهدی السیال مدائن نامون
 عی سجده و تعالی هیچ دردی نیافرید که در
 آن درمان شنود و این تن آدمی را بر مثال
 بنا کرد و پادشاهی و منشور آن ملک را

و پادشاه این مملکت دست و سرستان
 و خزینه او معده و سر پرده او سپینه و غلامان
 رکبا و سپاه و یاران و دودست و دوماهی
 چشم و دلب و یکران و این و دست برمال
 و غلام ستاده و ماهر چنان پادشاه میخوانند
 اگرند و هر چه میخواهند از او در میگیرند و دوماهی
 برمال و در میبندند پادشاه را بر میدارند و
 که او میخواهد بپزند و چشم برمال و دوماهی
 که در مملکت نظر میکنند و دوماهی برمال و
 هر چه میشوند و بداند فی الحال بسمع پادشاه

مدان

و بدان ای مومن این پادشاه هیچ کاری نکرد
 ثبات چون زمین و یقیب حسنی لب و
 تا تل کند و فکر نماید پس باز که ترجان است
 فرمان دهد بجواب و این بان تنگی
 لب و مساعدت دندان سخن نیت نکران
 پنی که آن بنظر آمد میدست در مانی و این
 در جوارز بنست برمال و در و این و
 برمال و در مابند که اگر بونی تا خوش
 در بان برود و در را بگیرد تا آن بوسوی حجره
 برود مگر فرمان و بدان ای مومن که این پادشاه

همه ثوابت و هم عذاب ثواب و سعاد
اندوه خانه شادی کرده و خانه اندوه سیر و
کرده دور کج بجهت پیوسته از آن دور بگذر
بجهد رسید و چهره را بده میرسد و لون طرا
سد اسکند و از سیر زینت دور کج بجهت رسید
و آنچه از اندوه سیر حاصل کند بجهت رسان
رواق حصیر و سپرد و این بکار بگذرند
این پادشاهند اگر کسی خواهد که تحقیق
ماتل کند و حال دارد و خوردن پادشاه که عامل
پادشاه از راه عروق حکونه دارد و موضع
محل

میرساند و بدان می نمود که تن بسیار
نماتل اگر او را اعتد کفی تجارت و تیار
باب و از فساد نگاه داری در طعام و سیر
اباد آن کرد و در غرضش سیر و خرم
در حاشا نازده کرد و اگر با کفی و ترک سیر
و عمارت و زراعت بکنی زمین و جمله خیر
و خراب شود پیر این زمین و عمارت
که هر طبعی که خورد و پوش و بدان بود
و غذا چون بسیار خورد و آخر چاری بسیار
و چون اندک خورد غذای بدن نمیشود و

خوردن باز باید داشت در حالی که هنوز غلبه
باشد ای نان و آب و طعام نگاه دار هم در وقت
و هم در مقدار چه در تابستان چه در زمستان
در تابستان در اول و یا آخر روز طعام بخور
و در زمستان در میانهای روز و در زمستان
مقدار بیشتر خور از تابستان و در تابستان
سرد و در زمستان طعامهای گرم در این فصلها
و خزان معتدل و آب و طعامهای گرم در این فصلها
و بکند و آلوده باش و ترتیب این باشد که در
روز به با طعام خوری اول روز باید خورد

در روز دوم بعد از آنکه شست ساعت و یک ربع باشد
و تا شب محتاج طعام نشوی و در آن شب یک
طعام بخوری مگر شرابی حلال که حد لازم است
صفت شراب حلال بکیر موثر منفی ده رطل و یا کیر بوی
و در خمره کن و آب صافی در وی ریز چند نعل
چهار انگشت آب را بر روی بگذر و سه شبانه
بگذر اگر در تابستان بود و یک شبانه زود اگر در
زمستان بود و آب را در آن بود بهتر باشد و بعد از آن
در دیک کن و با شستن رسید و بخوشان چند نعل
نخه بود بعد از آن موثر را بفتار و آب را

کن و دیگر بار در دیک روز و باش پیرا با
 باز آید خیاخته و خوش بود و خوش انداخته
 کمر طبل خالص صافی در دی کن و بر روی
 میجوشان تا بدان اول باز آید و غسل در
 ناپیدا شود و این دو بار بوده و حجت در
 کر باش تا به بخت محکم میزد و در دیک انداز
 صفت او و زنجیل بکیرم و فلفل بکیرم
 رغنفران بکیرم و اربچه بکیرم و سبب نیم درم
 عود خام نیم درم و مصطکی نیم درم و کبریا کرده
 سرش آید و روز در دیک انداز در آن و

الذین

اکبکین کرده و باقی و چون شربت قدری فواید
 کذا و دیگر را از دوبرار و بهشتار و شربت
 در حمزه کرده سرش را محکم کن و نه ماه بگذرد
 و بعد از آن بعد از حاجت بکار و در او
 دو بار درم با دو چندان آب است و بخورد
 پس از این باری از حضرت الله تعالی شربت
 از او جامع ما بوده فرقه مثل لهرس و ریاح
 او جامع عصب و دماغی و معده و با راجع
 کبد و سپرز و امعاء و احشای مومن بدان
 چون طعام خوردن بدین صفت که گفتم است

BLANK PAGE

17

14

و شراب خوردن نیز به دفع بطریق که مقرر شد
انحصار کنی حفظ صحت کرده باشی و از بیماری
گاه داشته و بگذشت حیات باشی
و مساعدت بدن باری
چون در این سردی و روزی
کرد و برایت نگرانی که از کبریا کالبد نیرفت
تغییر نپذیرد و چون هوا استقامت گیرد
امین گردد و سلامت بیاورد
هنا آدمی بر حسب رطوبت و خشکی و خون
بلغم و سودا و کرم و دود و خلایق

82

12
8

16

BLANK PAGES

19
9

BLANK PAGES

بجای آری ز لقوه و جذام و برص خلاص شوی
 محفوظ مانی و بعد از این طعام شور و مکین منجر که
 بیم کرد و جارش را محض بود و در میان بعد
 حیبت بعضی آب آن شرابی که شرح داد
 قدری بخورد و قدری روغن بجز مال و آب
 گرم بر سر بریزد در ماستان بعد از حجامت
 سکنج حوز و روغن بنفشه با کلاب و کافور
 یا میر و بر خوشن بال و حرکت مکن و تخم مرغ
 در کمال نشاید خوردن که اجتماع این دو طعام
 و تسبیح ارد و بولانسیر الکنیز و برص ضرر و اجتماع

BLANK PAGE

لهرش اردو دست نمودن بر خوردن
 بر روی کلف اردو در کما به رفتن به امتداد
 اردو باد و اسیرانگیر و غسل کردن با
 بعد از خوردن نان فایز اردو و خوردن
 انجیر و دست نمودن برین شش اردو و خوردن
 آب سرد بعد از شیر و طعام گرم و در
 زاین دارد و بسیار خوردن گوشت و گوشت
 حیوان بر عیقل را بپوشاند و شیان اردو
 حضرت است و رب بلغم افزاید و سیدی
 پدید آورد و تبسیر جام چون عانی که بکوبد

پنج کف آب گرم شاول کن یا بر سر زینا
 امین کردی و از آب سرد خوردن در حمام
 و بداند که ترکیب جام بر مثال ترکیب
 بناده اند جام چهار خانه است چنانچه در
 آدمی چهار طبعیت خانه اول سرد خشک
 و خانه دوم سرد تر و خانه سوم گرم تر
 و خانه چهارم گرم و خشک و ساق کربا
 بسیار است و فایز او بیشمار یکی از طبعیت
 را نازده دارد و اعتدال دهد و دوم آنکه فضل
 و عفونان دفع کند باطن را از آسایش دهد

آرایش و پاکیزگی دهد و هر که خواهد که در
 او هیچ رنجی نباشد باید وصاف بود باید که
 منی نگاه دارد و هر که خواهد که حفظ نشاید
 شود بروی باد که هر روز قدری زنجبیل برپورده و با
 انگبین و سه عدد بلبله برپورده با نبات بخورد
 و خوردن سپندان با نان چا طر را کند و هر که
 که از درد گوش آید این باشد بروی باد که در
 سوراج گوش را با پارچه نم نم کند و هر که
 که بدختر و سیاه و تپا نه شود بلبله که با نان را
 رویش بچسباند هر که خواهد که در

از زکام آید این کرد باید که هر روز سه لقمه از
 شاول کند و حب السودا با غسل خوردن
 در همه وقت این کرد و انداز زکام و اگر بی غسل
 خوردن نیز همین فایده دارد و همچنین در تب
 از خوردن چای و دو اتمی است و شربت شاد
 که در درد از درد شقیفه و پسو برسد بروی باد که
 رشتان را ز خون با هیاتان اتمی باشد
 هر که خواهد که مبادا شکم بر خیزد باید که
 طعام و شراب را شامگاه بخورد و هر که از درد
 برسد بروی باد که پیوسته شیر کاسی و جبین

و هر که خواهد که این کردار در دل
 و پنج گوش و تپا شدن کام رسد
 خوردن شیرینی و دوام لب که غرغره کند
 رسد از بخت دندان و تپا شدن این
 باید بعد از خوردن شیرینی قدری نان در دهان
 کرد و بخاند و هر که خواهد که مبتلا بدندان
 نشود بروی باید که بعد از شیرینی آب بنمزد
 و در آن خانه که در میان شسته در شستن
 منشد و در میان از خانه گرم ناکا هر چه
 نیاید و هر که خواهد که این شود از راههای مختلف

باید که در سالی هفت روز شیر خوردن چنان کند
 و هر که خواهد که طعاش روز و هضم شود
 بروی باید که نیک کند بعد الاکل بر طرف راست
 و بعد از آن بر برگردد بر طرف چپ و خواب
 و هر که خواهد که از بلغم امین شود بروی باید که هر روز
 قدری زیره بخورد و بکر مایه بسیار رود و در زمان
 بخوابد بشود از نرسد بهیا محبت باشد و هر که
 خواهد که قوت سود را نشاند بروی باید که طعم
 حرب و شیرین خورد و استنشاق کند
 و عاقله نرم پوشد و از آن غده پسر و خشک

و هر که خواهد که لب صفا نشاند و در پیر
 سر و در بخورد و در پیر و در پیر و در پیر
 که نماید و کسی را که مد اوست و آتش باشد
 نظر کند و هر که خواهد که سودا را
 و هر که فی نماید و مد اوست و بون کردن
 و هر که خواهد که با دار و بر طرف شود و نماید
 و هر که خواهد که در عتبار برسد و مال و عتبار
 و هر که خواهد که هر روز قدری از طلا
 و هر که خواهد که در دست پیر و شرط است
 و هر که خواهد که با بر عتبار باشد و شکم او

BLANK PAGE

BLANK PAGE

و سوزن کرم و گران باشد و در
موزن آن حد است و در حربه و در
و حدام در بدن کند و سبب نمیشود
او است که یکی استاده و اما
و اما برومی ناید و لطیف جزای و را
بجلیل میدید و کشف و ارضیه را بر و
میکرد و اندویدان لای نمون که هر که این نمون
گاه دارد و بدین طریق عملها بد از انواع
بها و سلامت باید و در حربه و
اعتدال باقی ماند و صحت و تن درستی او

امداد داشتند بایستند و اگر مامون
الغایت کند بجهای کسانیکه این علم را
داشته اند و بخوانده باشند و از غایت
نشدین و همه اوقات شهور را
عمر را بخلقت گذرانند و روزگار را
گذرانند و بگذشت شدن و مدتی بگذشت
گذشت که من فلان پسر بخورم و بصره
من باین کس بر صفت بسیار
معتل که در مرغزار شوی یک روز و صبح
بجای و بصد چراگاه بکند و شب بخوابد

و از احوال

و از احوال خود و نیک و بد خبرند از دو
ای مامون که در ذاکر بخت اول عفو
باید در دنی کم نماید اما هرگاه عفو نیست باید
کشتاخ و دلبسته کرد و بدردی کردن
عادت کند و از غایت اندیشند
آخر الامر گرفتار شود و بجزار سد چون
ضایع شود تا نصف سود ندارد و بخت فایده
که چرا چنین کردم و بچنین بسیار
کرد پس باید که بدین سوال طرح صحیح
نگاه داری و نفس خود را در فرصت پیدا

بحجته برزم ارم نظم سرکار عزت مدارج
 زمان و افلاطون دوران سرور عظم صاحب
 مکرم حکیم بابی دولت علی و حافظ الصلح
 آقا میرزا موسی دام الله تعالی اقباله
 رساله مبارکه موسوم به بنسبت رضویه
 و علی بابیه الطامین من الله الاف الصلوات
 والسلام والتحية تمت بحکرت و صورت اعظم
 که بحجته تمین و تبرک صاحب زاده معظم الانبیا
 در ابتدای علم شروع بآن نمایند
 کتبه العبد الفقير الحقير حسين الموسوي

فی سینه نعت و ثامن و مائین عبد الله
 من الهجرة النبوية صلی الله علیه و آله

837
18

36

BLANK PAGES

19

38

BLANK PAGES

20

BLANK PAGES

21

25

BLANK PAGES

BLANK PAGE

Foliated 111/90
JM

END OF REEL
PLEASE REWIND